ROZJÍMÁNÍ NA PRVNÍ SOBOTU V LEDNU 2021

Ježíšův křest v Jordánu

ThDr. Sławomir Radulski SAC

První sobotu v měsíci a zároveň první sobotu nového roku stojíme před Tebou, Maria, svatá Boží Rodičko, abychom v poslušnosti k výzvě Tvého Neposkvrněného Srdce konali zadostiučinění za hříchy své i všech lidí, spáchané proti Tvému Nejčistšímu Srdci a Nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše. Dělali jsme to tak na konci minulého, velmi obtížného roku. Prosili jsme za odpuštění svých hříchů a nevěrností a chceme to dělat a vzývat přitom Tvou pomoc i na počátku nového roku, této nové doby. Času, jejž nám dává Boží prozřetelnost. Doby, kterou ještě neznáme. Chceme v tento čas vstoupit plni důvěry a naděje, že jsme, ó Matko, ve Tvých něžných rukou jako v rukou našeho Milosrdného Otce, v Duchu Svatém, s Tvou podporou a přímluvou za nás. Chceme se nově omýt ve vodě milosti, abychom s čistými srdci mohli jít za výzvou Tvého Neposkvrněného Srdce. Proto dnes chceme přistoupit k rozjímání křtu Pána Ježíše v Jordánu.

Inu, jak praví Evangelium: *Když se všechen lid dával pokřtít a když byl pokřtěn i Ježíš a modlil se, otevřelo se nebe, Duch Svatý sestoupil na něj v tělesné podobě jako holubice a z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení!* (Lk 3, 21 - 22) Nebyl to však svátostný křest, jenž snímá prvotní hřích a osobní hříchy, takový, jaký přijímáme ve svátosti po našem narození, když nás rodiče a kmotři přinesou do kostela. Ježíš takový křest nepotřeboval, poněvadž byl počat z Ducha Svatého a od chvíle početí byl svatý a nevinný. Svátostný křest Ježíš ustanovil teprve po svém vzkříšení. Ale křest Jana Křtitele patřil k rituálním očištěním rozšířeným mezi Židy a měl své specifikum: byl dostupný všem, kteří se shromáždili kolem svatého Jana. Souvisel s výzvou k pokání a obrácení, byl předzvěstí a podobou takzvaného mesiánského křtu, jenž se uskutečňuje v Duchu a v ohni. Proč tedy Ježíš přijal křest od Jana Křtitele v judské poušti? Protože Ježíš Kristus přišel na svět, aby spasil hříšníky, a když přijímá Janův křest, je solidární s hříšníky, které přišel spasit, a ač sám byl celý svatý, nepohrdá jejich společností. Během svého působení na zemi byl dokonce nazván *přítelem celníků a hříšníků.* (srov. Lk 7, 34; Mt 11,19) Když na sebe Ježíš bere viny nás všech, připodobňuje se hříšníkům. Toto jeho gesto je nadějí a útěchou pro nás všechny postižené slabostí, hříchy, nevěrností, návyky a závislostí. I kdyby se všichni od nás odvrátili, na Ježíše se můžeme vždycky spolehnout. On dává šanci každému. Toto gesto solidarity s hříšníky předznamenává nejhlubší smysl jeho poslání.

Krásně to vysvětlil milovaný papež Benedikt XVI., když řekl, že „Bůh je u počátků existence každého stvoření a zvláštním způsobem je Otcem každé lidské bytosti: setrvává s ní nebo s ním ve výjimečném osobním vztahu. Každý z nás je Bohem chtěný a milovaný. A v tomto vztahu se můžeme s Bohem – že to tak řekneme – *narodit znovu*, to znamená stát se tím, kým jsme. Děje se to díky víře, díky hlubokému a osobnímu *ano* řečenému Bohu, jenž je zdrojem a podstatou naší existence. Jestliže vyřknu toto *ano*, přijímám život jako dar Otce, který je v nebi, Rodiče, jehož nevidím, v něhož však věřím a v hloubi srdce cítím, že je Otcem mým i všech mých bratrů v lidství, Otcem nesmírně dobrým a věrným. V čem spočívá tato víra v Boha Otce? Spočívá v Ježíši Kristu: jeho Osoba a jeho příběh nám zjevují Otce, umožňují ho poznat, nakolik je to možné na tomto světě. Víra, že Ježíš je Kristus, Boží Syn, dovoluje *narodit se znovu shůry*, to znamená z Boha, jenž je Láska. A připomeňme si ještě jednou, že nikdo se nedělá člověkem: narodili jsme se bez naší vlastní účasti… Totéž platí i na rovině – být křesťanem: nikdo se nemůže učinit křesťanem jen z vlastní vůle, i být křesťanem je dar, který předchází naše jednání: musíme se obrodit novým narozením. Svatý Jan píše: *Těm pak, kteří ho přijali, dal moc stát se božími dětmi.* (J 1, 12) To je smysl svátosti křtu: křest je nové narození, jež předchází naše jednání. Díky své víře můžeme vyjít vstříc Kristu, ale jen on sám nás může učinit křesťany a v odpovědi na tuto naši vůli, na tuto naši touhu obdařit důstojností, mocí stát se Božími dětmi, kterou sami od sebe nemáme.“ (Benedikt XVI., Rozjímání před modlitbou Anděl Páně, 8. leden 2012)

K takové intimitě dnes zve Pán v tomto tajemství křtu. K jeho obnovení a posílení. Taková je rovněž tvoje, Maria, největší touha, s níž jsi seznámila fatimské děti, když jsi sestoupila, abys nám připomněla tak, jako při Ježíšově křtu, že i my máme účast v Božím dětství a jsme milováni naším Otcem.

Tato Janova výzva dovoluje i nám stanout duchovně před Kristem a vyznat spolu s *největším, kdo se narodili z ženy*: *Já bych měl být pokřtěn od Tebe.* (Mt 3, 14) Ano, každý, minimálně většina z nás obdržela milost svátostného křtu. Byli jsme ponořeni už nikoli ve vodách Jordánu, ale ve vodách křtu, přesněji *v krvi a vodě*, které vytryskly ze Spasitelova boku kopím probodeného na kříži. „Tam měly počátek svátosti církve“, zejména svátost křtu. V biblické řeči pokřtít znamená *ponořit*. Už nejen ve vodě jako takové, ale v kříži, v Kristově smrti a vzkříšení. Ty, Maria, pokorná služebnice Pána, jsi jako první, jako předvoj, díky výsadě neposkvrněného početí dostala účast na milostech vykupitelské smrti a vzkříšení svého Syna. I nás vyzýváš k obrácení a činíš tak, jak činil u Jordánu Jan Křtitel. Tak jako on, i Ty *připravuješ cestu Pánu* v každém člověku, i ve mně, pokud Tvou výzvu ke změně života uslyším.

Když Duch Svatý sestoupil na Ježíše v podobě holubice, zjevil jednotu mezi třemi Božskými Osobami: Otcem, Synem a Duchem Svatým. A z nebe se ozval hlas: *Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil*! Formulace *z nebe se ozval hlas* v biblické řeči vyjadřuje sebezjevení Boha. Janův křest v Jordánu, manifestující jednotu mezi Otcem, Synem a Duchem Svatým je nové zjevení Boha. Jahve dosud známý Izraeli jako jeden, jediný Bůh, nyní více odhaluje svou Božskou tvář; zjevuje se jako Trojice, společenství Lásky tří Osob. Třebaže je to tak velké a lidské mysli nepochopitelné tajemství, přece každý člověk na světě, my všichni jsme byli stvořeni k podobě Nejsvětější Trojice. Vztah Otce a Syna se odráží v našem srdci. Právě podobnost s Trojicí se zviditelňuje v tom, že se rodíme z lidské lásky; z lásky ženy a muže. Jestliže se člověk nerodí z pravé lásky, ale přichází na svět jako plod náhody, plod vášně, pak jeho vzrůst ve zralou lidskou bytost je těžší, bolestnější. Jak mnoho lidí, kteří neslyší hlas Evangelia, Ježíšův hlas, hlas Církve, vstupuje na bolestné cesty své všednosti, plné trní.

Všimněme si také, že naše každodenní modlitby a liturgické aktivity nejčastěji začínají: ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Mnoho znamení, např. znamení kříže, konáme v souvislosti s trojičním tajemstvím. Často však tato slova i znamení děláme mechanicky, automaticky, rutinně. Nejednou chybí reálná zkušenost Lásky Nejsvětější Trojice. Prosme, aby se v nás zrodila hluboká touha naplnit tato každodenní znamení, gesta a slova obsahem. Prosme také Otce, Syna a Ducha Svatého o milost zakoušet jejich ustavičnou přítomnost a jejich působení v našem životě.

První krok k vybudování hlubokého duchovního života spočívá v přijetí lásky Trojice, která se zjevuje ve vtěleném Božím Synovi. Ježíšovo srdce otevřené na kříži ukazuje otevřené srdce Otce, jenž nám poslal svého Syna. Náš duchovní život se uskutečňuje dlouhým, trpělivým a věrným zahleděním do Ježíše. Díky kontemplaci Krista se máme cítit být milováni celou Trojicí: Otcem, Synem a Duchem Svatým. Podstatou Ježíšova poslání je vpojit nás do věčné lásky Otce k Synovi. K tak hlubokým a zároveň tak důvěrným tajemstvím nás dnes zve rozjímání tajemství křtu Ježíšova i našeho.

Křest jsme většinou přijali jako nemluvňata ve víře církve a našich rodičů. Církev doufala, že až dospějeme, sami osobně a vědomě přijmeme povinnosti plynoucí z této svátosti. Žel ne všichni to dělají. Máme nyní vynikající příležitost. Když rozjímáme první tajemství světla, můžeme vědomě prožít svůj křest. Řekněme tedy Ježíšovi: *Pane Ježíši Kriste, příteli celníků a hříšníků, přijímám Tě jako svého jediného Pána a Spasitele! Otevírám se velkému daru křtu, Duchu Svatému! Slibuji, že budu žít ve shodě s touto svátostí: navždy se zříkám zlého ducha, budu milovat Boha a bratry ve společenství Církve.*